

KARAKTERSETTING AV MASTEROPPGAVER FOR MNT- FAGENE

Universitets- og høgskolerådet (UHR),
Nasjonalt fakultetsmøte i realfag (Nfm) og
Nasjonalt råd for teknologisk utdanning (Nrt)

1/8/2012

Contents

Bakgrunn	2
Mandat og arbeidsgruppe	3
Arbeidsprosess.....	Error! Bookmark not defined.
Kvalifikasjonsrammeverket	3
Normert tid.....	4
Karakterbeskrivelser	4
Veileder- og sensor vurdering	4
Standardisert sensurskjema	5
Implementering	Error! Bookmark not defined.
Høringskommentarer.....	Error! Bookmark not defined.
Vedlegg:.....	6

Bakgrunn

Med kvalitetsreformen i 2003 ble det innført en ny karakterskala basert på ECTS skalaen. Skalaen går fra A til E og den enkelte karakter er kvalitativt beskrevet. For å overvåke hvordan denne karakterskalaen ble anvendt på ulike nivåer og fag, nedsatte Universitets- og høyskolerådet en analysegruppe i 2005. UHR har også årlig arrangert nasjonale konferanser siden 2007 om bruken av karakterskalaen. Statistikker over karakterfordeling på ulike nivå og fag er blitt presentert og diskutert med U&H-sektoren.

Når det gjelder karaktersetting på masteroppgaven, viser statistikkene utarbeidet av UHRs analysegruppe at det i stor grad er karakterene A og B som blir gitt. Til tross for fokus på denne situasjonen både fra UHR og institusjonenes side samt noen lokale tiltak for å øke bruken av C, D og E, har karaktersettingen på masteroppgaver ikke endret seg nevneverdig i perioden siden innføringen.

Et tiltak for å bedre bruken av hele karakterskalaen, har vært å lage fag- og nivåspesifikke karakterbeskrivelser. På UHRs karakterkonferanse i 2009 ble slike fag- og nivåspesifikke karakterbeskrivelser presentert og forslaget som var utarbeidet av Nasjonalt fagråd for biologi fikk svært god mottagelse.

Nasjonalt fakultetsmøte i realfag (Nfm) og Nasjonalt råd for teknologisk utdanning (Nrt) besluttet i 2009 å utarbeide en felles karakterbeskrivelse for masteroppgaver innen MNT-fag.

Endrede karakterbeskrivelser vil forhåpentligvis medføre en bedre bruk av hele karakterskalaen, noe som vil innebære en endring både for kandidater og for avtagere av masterkandidatene, det vil si arbeidsgivere og andre utdanningsinstitusjoner. Det vil derfor bli utarbeidet eget informasjonsskriv til potensielle arbeidsgivere, samt oppdatert beskrivelse av karaktergivningen i vitnemål og diploma supplement.

Mandat og arbeidsgruppe

Nfm og Nrt oppnevnte i fellesskap en arbeidsgruppe med følgende mandat:

Det skal utarbeides:

- *generiske karakterbeskrivelser for masterarbeider/-oppgaver*
- *sensor-/veiledervurdering*
- *standardisert sensurskjema basert på de nye karakterbeskrivelsene*

Arbeidsgruppen har bestått av:

Carl Henrik Gørbitz (UiO, Nfm, leder)

Trond Schumacher (UiO, Nfm)

Mette Mo Jakobsen (HiO, Nrt)

Kristin Kjøglum (student, NTNU, Nfm)

Ole-Gunnar Søgne (HiB, Nrt)

Vidar Thue-Hansen (UMB, Nrt)

Hanne Sølina (Utdanningsutvalget, UiO, Nfm, sekretær)

Kvalifikasjonsrammeverket

[Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket](#) beskriver hva en kandidat skal ha av teoretisk kunnskap, praktiske ferdigheter og generelle ferdigheter ved oppnådd grad. Kandidater som oppnår laveste karakteren E skal også oppfylle beskrivelsen av kvalifikasjonsrammeverket.

Normert tid

Innlevering på normert tid ligger som en forutsetning for at masteroppgaven/-arbeidet blir sensurert. Punkt om innlevering på normert tid er derfor satt opp som et punkt i veiledningen for veileder.

Karakterbeskrivelser

Hver enkelt karakter er beskrevet rundt fem punkter:

1. generell kommentar
2. teoretisk oversikt, innsikt og metodevalg
3. gjennomføring (nivå, tekniske ferdigheter, omfang)
4. forskning og utvikling (F&U)
5. fremstilling

Beskrivelsene av de enkelte karakterene er likt strukturert. Beskrivelsen av prestasjonen i forhold til disse fem punktene vil variere.

Veileder- og sensor vurdering

For å få en enhetlig forståelse av karakterbeskrivelsene, er det utarbeidet veiledninger for henholdsvis veiledere og sensorer. I veiledningene blir begrepene som er brukt i karakterbeskrivelsene utdypet og eksemplifisert for å bidra til tydelighet på hva som skal vektlegges i vurderingen.

Veiledningene for henholdsvis veileder og sensor er ulike med hensyn på hvilke sider ved oppgaven de skal vurdere. Veileder er den som har kjennskap til hvordan kandidaten har gjennomført masteroppgaven med hensyn på selvstendighet, arbeidsform, tidsbruk og arbeidsinnsats, og kan vurdere disse områdene i forhold til den faglige prestasjonen. Sensor kjenner ikke til hvordan kandidaten har fungert under arbeidet med oppgaven, og skal kun vurdere de faglige sidene ved oppgaven. I tillegg er det viktig at sensor og veileder fra hvert sitt ståsted supplerer den andres vurdering av prestasjonen, på områder som teoretisk innsikt, ferdighetsnivå og selve oppgaven.

Veiledningene er også med på å avklare roller og ansvar for henholdsvis veileder og sensor i prosessen med å fastsette karakter.

Vurderingskriterier hentet fra nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk i sensor- og veiledervurderingene er skrevet med *skråskrift*.

Standardisert sensurskjema

For å sikre en enhetlig vektning av de ulike sidene ved en masteroppgave er det utarbeidet et standardisert sensurskjema. Skjemaet er ment som et verktøy for å sette en karakter som er summen av alle delvurderingene.

De ulike delene av sensurskjemaet speiler summen av de punktene som veileder og sensor blir bedt om å vurdere i henhold til veiledningene. En slik strukturert fastsetting av karakteren fører til en mer objektiv fastsetting av karakter, som igjen fører til en bredere bruk av hele karakterskalaen.

Poengsummene som er satt ved en forhåndsvurdering av veileder og/eller sensor, kan endres avhengig av kandidatens prestasjon under muntlig eksamen. Den skriftlige fremstillingen er upåvirket av muntlig eksamen og her vil forhåndsvurdering og endelig poengsum være like. Poengsum for muntlig eksamen kan nødvendigvis ikke deles ut på forhånd.

Sensurskjemaet har fire hovedpunkter som går på selve oppgaven, mens siste del går på den muntlige presentasjonen. Hvert punkt er delt inn i delpunkter som speiler punktene i de to vurderingsveiledningene og peker til sensor eller veileder eller begge to, som hovedansvarlig for å vurdere delpunktet.

Hver enhet må selv vekte de ulike punktene og delpunktene slik at totalsummene blir 100.

Nrt har etablert og brukt følgende karakertabell:

Karakter	Poengintervall
A	90 - 100
B	80 - 89
C	60 - 79
D	50 - 59
E	40 - 49
F	0 - 39

Bakgrunnen for denne tabellen var et omforent ønske om å snevre inn intervallet for A, og også å følge opp departementets ønske om å etablere C som en "middels god prestasjon" med et romsligere poengintervall.

Det er tatt utgangspunkt i de poengintervallene som Nrt har brukt. Det må være en felles enighet om inndelingen av poengintervaller for at det skal bli en felles forståelse og praktisering av karakterskalaen. Det er satt opp en kolonne helt til høyre i skjemaet for "kommentarer" der et kortfattet grunnlag for poengsettingen kan gis.

Dersom et delpunkt, slik som "Faglig forankring", gis maksimal uttelling på 5 poeng, fordeles poeng etter følgende skala:

5 poeng - bortimot perfekt

4 poeng - meget godt, bare små mangler

3 poeng - godt, men med klare mangler

2 poeng - akkurat nok til å være en akseptabel prestasjon for mastergraden

1 poeng - noe av verdi, men ikke godt nok til å være akseptabelt

0 poeng - lite eller intet av verdi

Vedlegg:

- 1 - Generisk karakterbeskrivelse for masterarbeider/-oppgaver
- 2 - Sensorvurdering
- 3 - Veiledervurdering
- 4 - Sensurskjema
- 5 – Oversikt over ulike poengintervaller vs karakter